

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujé dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljanju naj se olagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one čast p. n. naročnike, katerim smo danes pridigli nakaznice, prosimo prav uljudno, da blagovolé poslati naročnino saj do 15. dne t. m., ker drugače jim bode list ustavljen.

Upravljanje „Slovenskega Naroda“.

Slovenci ob preosnovi začetne šole.

(Glas iz učiteljskih krogov.)

(Konec.)

Centralna ali osrednja vlada ima in hoče še nadalje obdržati najviše nadzorstvo nad šolo. To je sicer nekaj jednoličnega in glede na različna narodna svojstva in na različne, špecjalne potrebe pojedinih narodov — tudi nepopolno. Ali tako jednoličnost ne škoduje nikoli toliko, kolikor bi škodovala oblast deželnih zborov za pomešano prebivalstvo, zlasti pa silno malo škoduje pravnemu razmerju in političnemu prepričanju učiteljskega objekta, kar je zlasti za slovenski narod od velike važnosti. Le poglejte učiteljstvo na Koroškem! Zakaj je vse v nasprotnem taboru, zakaj ni 130tisoč koroskih Slovencev poslalo niti jednega učitelja k zborovanju „Zaveze“? Centralna šolska oblast ni tega kriva, pač pa domača deželna nemškoliberalna vlada! To si zapomnimo dobro! zlasti pa naj si vse to zapomnijo tisti, ki pravijo: Za učitelje pa že ne bomo delali politike!

Centralna ali osrednja šolska oblast bi škodovala in škoduje v resnici samó takrat, kadar bi hotela imeti jedno kopito za vse narode tudi v tistih točkah, kjer začenja že svojstvena uzgoja pojedinih narodov.

Toda centralna oblast, ako neče tujčiti, ker se mora naslanjati na ustavni temeljni zakon, vidi in spozna, da jednak kopito ne velja za vse avstrijske narode; zato pa se v osnovnošolskem zakonodajstvu omejuje le na splošne potrebe, ki morajo po pedagoških načelih veljati za vse narode. Državni zbor pa lahko pazi, da osrednja naučna oblast ne sega čez meje splošnih načel. Ako bi pa dobili več oblast deželnih zborov, bi moč državnega zbora ne segala tja, kjer se v nebo upijoča krivica godi manjši-

nam pokrajinskim in takih krivic bi ne zamogla preprečiti tudi osrednja vlada, čeprav bi na osrednjih sedežih sedeli najdoljnješi Slovani. Z učiteljstvom bi po svoji volji postopala dežela vlada, — in trikrat gorje slovanskemu učiteljstvu v tistih pokrajinah, kjer smo Slovani v resnični ali pa umetni manjšini; to slovansko učiteljstvo bi moralno zaradi ubornega itak že zadosti težko pridobivanega kruheka zatajevali vsa plemenita narodna čustva ter tujčiti lastni rod proti svoji volji, proti lastnemu prepričanju, globoko utemeljenemu v plemenitem pedagoškem znanstvu. Kako je pa vse to bridko in grecko za zavedno učiteljstvo, to vemo mi sami najbolje in to bi nam grenilo itak že zadosti grenek učiteljski kruhek. Proti takim težnjam po veči pokrajinski oblasti, po tako nazvani deželni avtonomiji, moramo s stališča prave uzgoje in s svojega stanovskega stališča — svečano protestovati. Storiti moramo mi učitelji še za časa svojo narodno dolžnost, da kažemo na preteče nevarnosti ter odvrnemo od sebe vso odgovornost, če bomo morali prisegati v marsikaki pokrajini na slovanomorni osnovnošolski zakon. In želeli bi, da bi si vsi naši poslanci dobro zapomnili te besede naše, zlasti pa gosp. prof. Šuklje, ki se je z drugimi slovanskimi poslanci mnogo boril proti raznim deželnim večinam, no konečno zahteval, da se šolstvo preustroji po načelu — deželne avtonomije. S tem je uničil vse dobre utise svojih besed.

Iz vsega tega je umevno, da je za mladino slovensko, češkoslovansko v Moraviji in Šleziji in za rusko mladino v Galiciji z ozirom na pravo uzgojo mnogo bolje, če ima centralna ali osrednja naučna oblast prvo in vrhovno oblast tudi nad osnovno šolo — in sicer tako dolgo, dokler se ne ustvarijo taki zastopi, v katerih bodo vsak narod posebe določeval samo o svojih narodnih zadevah in ne tudi o narodnih zadevah drugih narodov, ki so slučajno v manjšini; narodna strast današnje razburjene narodnostne dobe ni nikoli popolnoma pravična podložnim ali podrejenim manjšinam, zlasti če nad njim ne čuje viša kroteča sila — v našem slučaju centralna naučna oblast.

Iz vsega tega naj nam bodo jasne naše zahteve glede osnovne šole. Zahtevati moramo namreč, da se nam da taka šola, ki ne gleda samo na jezik, ampak tudi na narodnost, torej na uzgojo analogno z narodno svojstvenostjo in na pouk. — Ker pa nam sedanji deželni zastopi ne morejo podeliti takih šol, čakajmo, da nam ustvarijo prepotrebne narodne zastope, za vsak narod posebe. S tem bi jedenkrat za vselej potihnili v državni naši strastni narodnostni boji, ker bi vsak narod skrbel le za svoje potrebe in ne da bi kak narod po svoji volji in pravicoljubnosti delil pravico tudi svojemu drugonarodnemu sodržavljanu, katerega bi najraje pognali iz domače hiše, da bi se sam koštil v nji. S tem bi se konečno vender le napravilo soglasje mej poukom in uzgojo ter bi se začeli vender že ravnat po načelu slavnega pedagoga, ki je dejal: Ne poznam pouka, ki ni uzgojevalen!

Da nam bodo jasna načela, katera naj nas vodijo v tem velepomembnem vprašanju, naj na kratko ponovimo vse one točke, ki naj bodo točke programa vsega zavednega Slovanstva:

1. Priznavamo državno nadzorstvo nad osnovno šolo; deželno šolo pa zmatramo kot pogubnosno deželnim narodnim manjšinam, kar bi prouzročevalo še vedno hujše narodnostne boje, strasti in mejsebojno sovraščvo.

2. Naš uzor je: osnovna šola s krščanskimi načeli v narodnem duhu; z ariskim, za Slovane izrecno še s slovanskim učiteljstvom, kakor bi vse to natančne določevali na rodni zastopi za vsak narod posebe; kajti le narodni zastopi imeli bi razum in srce za pravo uzgojo svoje mladine, kar keršne terja raznovrstna individualnost pojedinih narodov.

3. Dokler ni takih zastopov za vsak narod posebe, naj bo najvišja naučna oblast v rokah osrednje vlade in nikoli ne v rokah deželnih zastopov. Osrednji vladi pa naj zakoni nalagajo, da ne prekorači zlasti onih mej, kjer začenja že svojstvena uzgoja, do katere ima jedino le narodnost svojo uzgojevalno pravico.

4. Krščanska in narodna uzgoja zahteva uspo-

LISTEK

Nedeljsko pismo.

Preteklega tedna kronika ni bila baš suha. Poleg polaganja cevij za vodovod, ki zavzema splošno zanimanje so nekateri gospodje tudi našo priljubljeno „Zvezdo“ šegetali ter bili toli negalantni, da so jo slabot otesane kolce zabijali v hrbitišče in s plankami poskušali zastaviti okrilje njenega. Ta poskus vzbudil je splošno nevoljo, katero so dotičniki menda sami dobro čutili, kajti kolce in planke izginili so priljivo jako hitro in trava, v tem slučaju angleška pahovka, mirno dalje rase, česar se člani maloslavnega „Theatervereina“ tem laglje prepričajo, ker imajo za travo v „Zvezdi“ posebno rahle čutnice.

Rečeni poskus dotičnim gospodom ni donesen lavorik. Vse bilo je soglasno v tem, da je „Theaterverein“ le cokla pri gledališkem vozu. Pred požarom je s svojimi kriččimi predpravlicami v ložah vratove zavijal raznim gledališkim ravnateljem, sedaj pa hrepeni po žalostni slavi, da bode gledališče vsled njegovih sitnostij in spletka, zapoznelo z jedno morebiti celo za dve, ali pa še več

let. Meni bi se prav nič čudno ne zdelo, ko bi mesto Ljubljansko razveljavilo svoj sklep glede prostora na cesarja Josipa trgu, povoda bi imelo dovolj. Določilo je najprej krasen prostor takoj pri ugodu v Latermanov drevored, po vrhu pa še 15.000 gld. A to lepo dario ni našlo milosti. Zatem poklonilo je mesto cesarja Josipa trg in 15.000 goldinarjev po vrhu. A tudi to ne ugaja! Zatorej ker mesto nema srečne roke, bode najbolje, da vso stvar prepusti maloslavnemu „Theatervereinu“, ki bode izvestno na svoje troške preskrbel sijajen prostor in sam zgradil gledališče z ogromnim svojim fondom, če ne drugej, pa na Golovci.

„Theaterverein“, kakor se iz predstoječih vrstic vidi, le ob neprestani blamaži živi. Jednako se je pretekli teden tudi dr. Keesbacherju godilo. Bili so nesrečni dnevi zanj v zdravstvenem svetu in „Pri slonu“. V zdravstvenem svetu dobil je trikrat po tri glase, a vse je bilo premalo in kakor sedaj vse kaže, ni ljubega upanja zanj. Vse se naposled obrabi, torej tudi dr. Keesbacher. Gos podje spoznavajo, da dr. Keesbacher ni nezmotljiv in to so mu pred dvema dnevoma prav razločno povedali. Ko je namreč v dolgem govoru priporočal in predlagal, da se zgradba nemške „Tonhalle“, na starega gledališča pogorišči izroči za 60.000 gold.

brez natečaja nekemu podjetniku iz Zagreba, zadeva je kosa ob kamen. Odličen član odgovarjal mu je, da se tako nikakor ne sme postopati. Denar nabiral se je po mestu in deželi, zato treba v prvi vrsti ozir jemati na domačine, mogoče, da kdo delo ceneje ali vsaj za isto ceno prevzame. Pri glasovanju imel je dr. Keesbacher za svoj predlog samo tri glase, kar ga je tako razkačilo, da ni niti utegnil zaključiti seje, marveč je vzel klobuk in se po holandsko poslovil, premisljajoč domovgrede „Sic transit gloria mundi!“ Dr. Keesbacher je torej pretekli teden dvakrat pogorel.

Jednako nemila usoda zadela je nedavno neko gospico, ki se je hotela odzvati vabilu na nemških turnarjev „Familienabend“. K takim veselicam ima pristop vsak, kogar kak turnarček upelje. Omenjeno gospodično upeljal je sicer turnarček, a pred vratim rajske stali so s plamtečimi meči profesor Binder, Dzimski in Uhl in ti pragermanski kerubi je neso pustili naprej, akoravno je bila že večkrat na tacih veselicah, nekda samo radi tega ne, ker je bila par dnij poprej v častniški družbi. Vse oporekanje bilo je zaman, navzlic popolni plesni opravi morala je na svojo sramoto ostaviti turnarski „Familienabend“, kar bodi v svari drugim gospodičinam, da jih ne zadene jednakoprijetna usoda.

redno sodelovanje duhovništva in učiteljstva — in zato odločno pobijamo vsak nazor, ki bi delal razpor mej tema dvema faktorjem. Mi ne priznavamo ne liberalizma ne klerikalizma in sploh nikake političke stranke, da bi gospodovala nad uzgojo in poukom otrok, kajti gospodstvo političnega položenja prehaja lahko od stranke na stranko — in vsaka bi skušala izkoristiti svoj čas tudi v osnovni soli na veliko škodo prave uzgoje. Tu ima gospodovati jedino le krščanska, na podlagi narodnih svojstev osnovna pedagogika.

Dokončuje ta članek čitam v „Slovenskem Narodu“ in v drugih listih, kako razni klubi protestujejo proti predlogom načnega ministra, ker ne ugajajo tendencam deželnih avtonomistov. Zaslepljenost slovenska! — Tudi Hohenwartov klub je mej temi nasprotniki. V tem klubu pa so tudi zastopniki slovenskega naroda. Ali tudi oni soglašajo z deželnimi avtonomisti? Ali hoté tudi oni tisto upravo, ki je mej vsemi narodi avstrijskimi Slovencem najusodopolnejše škodljiva? Volilci! stope na noge, ganite se; vprašajte svoje poslance, kako hočejo delovati v tem važnem vprašanju. Ker je pa zaveza z deželnimi avtonomisti za naš narod načelno že pogubnosna, zato naj bi naši poslanci pretrgali take zvezne ter ravno oni dali prvi povod da se osnuje mej mnogimi parlamentarnimi frakcijami še nova stranka — narodnih avtonomistov. Le po tem načelu pride do miru v ožji domovini svoji, da bo konečno Slovenec: Na svoji zemlji svoj gospod!

Čestite čitatelje pa prosim, naj konečno premišljajo moj današnji članek — ki naj bi obrodil za narodič naš oni sad, kakeršnega mu želi osnovnošolski učitelj.

Andrej Osnipovich.

Iz državnega zborna.

Na Dunaji 10. maja 1889.

Tudi poročevalec Lienbacher govoril je proti predlogu Zuckrovemu. Navajal, kakor le mogoče, razne neprilike, ki bi nastale po ustanovitvi češkega senata pri najvišjem sodišči. Vse te sitnosti ali prav za prav težave, ki jih je našteval poročevalec, so ničeve. Nemški živelj jedino mu jih je vzrodil in porablja jih proti Slovenom. Tak senat sme se zahtevati na postavni podlagi in močij za delovanje je dovolj. Stroškov in neprilik torej ni, vsaj ne posebnih in senat je popolnoma opravičen. Po mislih Plenerjevih, človeka tako samolastnih misljiv in tako odurnih lastnosti, da se mu kakoršnakoli ravnopravnost v možjanih sploh poroditi ne more, je senat češki seveda nepotreben, da neopravičen; saj ta vitez odločno pravi: „Jednakopraven je vsak državljan pred postavo, a jeziki niso vsi ravnopravni — no, jasno protislovje.

Mi smo seveda povsodi peto kolo. Češki, poljski, laški senati naj se prirede, slovenski, hrvaški itd. ne, ker ni potrebnih sodniških močij, tako to utemeljujo ljudje in tudi g. Zucker. Vsaj je vse prav lepo, a rečemo le, da je izgovor dober, če je tudi iz brezove trte zvit, da le drži.

Poslanec dr. Fuss interpeluje zaradi zaplembe šlezijskih listov, naglašajoč neopravičeno toravnjanje.

Poslanec dr. Kokoschegg stavi resolucijo: „C. kr. vladi se nujno naroča, da resno premisli

Razen teh dogodkov zabeležil in zasledil sem v preteklem tednu tudi par novih proizvodov. Jeden imenuje se „Litanije od hudič žen.“ Dasi je čedno litografovani, se vendar nesem mogel spoprijazniti z njim, ker ima preveč negalantnih izrazov in tako trde besede, kakor da je ravnokar prišel iz Mahničeve šole. Drug tak proizvod je pri Kleinmayerji in Bambergu tiskan in te so pravila bratovščine „Simandl Bruderschaft“, katere člani so se pa že nad naslovom spodbaknili. Pisati bi morali namreč „Siemandl“ (Sie Mandl) ne pa Simandl. Tretji proizvod je tiskan na Dunaji in dohaja raznim gospodom po pošti v velikem kuvertu in kot „Portofreie Dienstsache“. Otvorivši pismo, vidi dotočnik, da mu je „General-Ordens-Commision“ poslala list in da bode vsled svojih raznovrstnih zaslug v kratkem odlikovan ter imenovan vitezom — des „Kahlkopf-Ordens“, ki se v podobi velike svinjenje na temenu nosi in katero svinjenje si vsak sam omisli.

V vseh treh proizvodih ni pravega dovtipa, poslednji proizvod je skoro najbolji, vsi trije pa pričajo, da je ljudij na svetu, ki imajo tako veliko prostega časa in se s takimi proizvodi kratkočasijo.

urejenje sodišča v Mariboru in v hitro izvršitev te opravičene želje potrebno ukrene.“

V denašnji seji naglaša prav krepko dr. Trojan, da ne vlada v justičnih zadevah na Moravskem in v Šlesiji nobena jednakopravnost. Uradniki so češine, oziroma poljščine često nezmožni in vendar obravnavajo s strankami, govorečimi le te jezike. Jednake razmere so tudi na Koroškem in Štajerskem glede slovenščine. Potem očita prav dobro in umerjeno stranki liberalni, kako ji je v mislih jednakopravnost, kateri je zlasti Plener tako protiven. Predlogi Scharschmidta in Plenerja, kakor sploh nijini čuti in misli so jedino le v uničenje Slovanov.

Poslanec pravi: Večina prebivalstva v Avstriji ni nemška. Slovani se niso izjavili, da mora biti Avstria slovanska, ali nič, pač pa so Nemci prihruli z izjavo, „Avstria mora biti nemška, ali pa prestane biti“.

To so izjave, ki ne značijo mož, deluječih v državnem zmislu avstrijskem. Čehi zahtevajo le jednakopravnost, z manjim se ne bodo nikdar zadovolili. (To bodi pač tudi Slovencem vedno in v vsem jedino načelo. Poročevalec.)

Poslanec grof Dubsky stavi resolucijo, da naj vlada kar najhitreje predloži postavo, v kateri se naroča depozitnim uradom, da realizuje kupone popirjev, ki jih hrani, kontroluje žrebanje srečk in upravljajo s svotami, o katerih stranka v postavnem času ničesa ne določi tako, da prinašajo dobiček. Resolucija izroči se budgetnemu odseku.

Poslanec dr. Menger podpira resolucijo. Potem slika poslanec stanje okrajnega sodnika na deželi, polemizuje z dr. Zuckrom zaradi višjega sodišča. Poslanec loti se na to časnikarstva. Oficijski listi, pravi, pišo kar hote in napadajo le stranko liberalno, vsečiličče, mestni odbor Dunajski in žide. V pokrepljenje trditve svoje čita odlomke časnikov in spisov raznoterih časnikov. Govoriti mora seveda pak tudi o krivicah, ki se gode ljubim Nemcem avstrijskim in to zlasti v Šleziji v justičnem oziru. Poslancem češkim pak pravi, da so njihove zahteve nemogoče, ker bi v Šleziji zlasti sodniški uradniki morali dobro umeti ne le nemško, ampak tudi češko in poljsko, to se pa ne more zahtevati.

Govor državnega poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dne 6. maja 1889.

Visoka zbornica! Dne 12. aprila t. l. se je obravnavalo o nekem melioracijskem zakonu, ki se je tudi vsprejel. Jaz bi že tedaj bil označil stališče svoje proti temu zakonu, ko bi ne bili tako tičali, da se obravnavanje konča. Ta zakon obsegajočo veliko novost, da se smejo sredstva melioracijskega zaklada rabiti za uravnavo podzemeljskih voda.

Kot zastopnik notranjskih občin, izraziti morem veselje svoje, kajti ta določba bode posebno ugajala mojemu volilnemu okraju. Znano je, da imamo na Kranjskem — kakor je tudi v Dalmaciji — v krajinah, ki pripadajo kraškej formaciji podzemeljske vode, ki se morajo urediti, da se prepreči zaostajanje voda na površji, zaradi česar voda preplavi obširne kotlinske doline.

Znano je, da na Notranjskem vode nakrat prihajo na površje in po kratkem teku na površji zopet zgnejo v zemljo. Pri dolgotrajnem in močnem deževanju, ob plohal te vode naraščajo, da preplavijo cele kotlaste doline in napravijo velika jezera, katera ostanejo navadno nekaj dnij in uničijo ves pridelek. Znano je, da Cerkniško jezero na Kranjskem tej prirodnih prikazni se ima zahvaliti za postanek in obstanek svoj.

Do najnovejšega časa, rekeli bi, do najzadnjih let, je neka tajnostna tmina pokrivala značaj teh podzemeljskih voda. Zaslužnim preiskavam vladnega svetnika Frana Krausa in priganjanju Kraškega odbora klub turistov se je zahvaliti, da je poljedelsko ministerstvo odredilo preiskavo teh podzemeljskih voda, ki je imela kaj vesele posledice. Dovoljeno mi bodi, da pojavljam omenim del miadega neustrašljivega moža Viljema Putika, ki je preiskaval te vode pri najtežjih razmerah in s smrtno nevarnostjo na nekaterih mestih; uspeh teh preiskav je bil, da se je neovrgljivo dokazalo, da je povod poplavljaju v kotlastih dolinah le to, da pri močnem deževanju voda nema dosti odtokov, to je, ko je tako imenovani poziralniki ne morejo vse požreti.

Požiralniki so se v teku časa zasuli s kamnjem, peskom, na površini in ob strminah, da voda ne more sproti odtekati in se mora zbirati v dolini.

nab. Ta odtekališča so večkrat za opazovalec skoro nevidna in res se prav niti ne ve, kje voda odteka.

Gospod Putik je pri svojih preiskavah podzemeljskega teku vode najprej poiskal ono točko na površini, ki odgovarja baš mestu, kjer voda nadalje odhaja pod zemljo.

Dal je potem kopati rove s površine v zemljo in če tudi ti rovi neso bili obširni, ker ni jihel potrebnih sredstev, vendar se je že pri prvih pokazalo, da voda hitreje odhaja, da v te rove mnogo vode odteka in povodenj ni bila tako obširna, kakor je bila prejšnje čase pri takem deževju.

Tega uspeha preiskav gozdnega asistenta Putika se je z gospodarskega stališča jako veseliti, kajti dokazal je, če se požiralniki očistijo kamnja, peska, s katerim so zamašeni in zadelani, da bodo voda potem brez ovir v globine odtekala in se bodo torej poplavljena pomanjšala ali pa popolnoma odstranila.

Tudi je jasno, da te dela ne bodo prouzročila stroškov, ki bi bili v kakoj razmeri k velikim dobičkom, ki jih bodo imelo kmetijstvo, kajti pridobilo se bodo na tisoče hektarov zemlje za njive in travnike.

Poljedeljstvo v tem kraju daje negotov pridelek in živinarstvo se ne more povzdigniti, ter prebivalstvo ni gotovo, da bodo dobilo kaj sena.

Jaz zatorej opetovalno izražam veselje svoje, da se je sklenil tak zakon, zlasti zaradi prej omenjene nove določbe.

To storim v imenu svojega volilnega okraja, kakor tudi v imenu okraja Kočevskega, kjer vladajo jednakate razmere. Dosedanja dela pa še neso zadostna, da bi se takoj moglo začeti z odvajanjem vode. Treba bodoše začetnih del, katera bodo prouzročila stroške, ki se ne bodo dali poravnati iz dotacije, ki se je določila za podporo.

Usojam se torej predlagati resolucijo in prosim, da bi jo podpirali in vsprejeli. Ta resolucija se tako-le glasi (čita):

„Vlada se pooblašča, da sme v proračune melioracijskega zaklada ustavljati primerne zneske, da se bodo mogla pričeti začetna dela za uravnavo teku podzemeljskih vod, kateri zneski se bodo pozneje uračunili v donesek, ki se bodo pozneje za uravnavo dovolil iz melioracijskega zaklada.“

Spregovoriti pa moram še o kmetijskih razmerah še jednega družega dela svojega volilnega okraja, in sicer o kmetijskih razmerah Vipavskega okraja.

Že nekaj let se opazuje tako propadanje kmetijstva, razmere postajajo tako žalostne in obupne, da ne morem, da bi jih nekoliko ne pojasnil s tega mesta in na nje obrnil pozornosti vlade.

Vipavska dolina, nekdaj jedna najboljših na Kranjskem, bila je nekako po pravici imenovana raj, dandanes je pa le še kos zemlje, ki svojih pridnih, ustrajnih in z malim zadovoljnimi prebivalcev več ne more preživeti. Vipavska dolina je najsevernejši odrastek beneške nižave, ima skoro italijansko podnebje in rodi pridelke, ki se zaradi svoje žlahtnosti in zgodnosti tako lahko prodajo.

Toda od nekdaj morajo se prebivalci boriti z burjo. Vegetacija že od nekdaj trpi zaradi pohodov tega neprijaznega gosta. Ljudstvo se je že potem uravnavo in s tem pomirilo, le to je vznešenje, da je burja vedno silnejša ter vsled tega dela škodo pridelkom, si so potreben za obstanek prebivalstva. Sadjarstvo trpi zaradi vedno hujše burje. Ovira rast mladega drevesca, ali pa ga celo uniči, in če je burja, kadar drevje cvete, kar se pogostem zgodi, tedaj ni pričakovati, da bi bilo kaj sadja.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. maja.

V sredo volil bodo državni zbor v delegacijo. Češki poslanci ponudili so Nemcem kompromis, pa so ga odklonili. Moravski poslanci so se pa sporazumeli tako, da bodo volili tudi jednega Čeha za delegata in jednega za namestnika.

V Ogerskem državnem zboru se sedaj vrši podrobna budgetna debata. Pri poglavji dispozicijski zaklad je več govornikov budo napadalo vlado. Sedaj ima Ogersko manj veljave, nego jo je imela pred štirinajstimi leti, trdil je jeden govornik. Drugi je očital vladi, da še vprašanja o zastavah v vojski ni rešila. Sramota je za Ogersko, da ima vojska še vedno le avstrijske zastave, kakor bi

Dalje v prilogi.

vojska bila še vedno c. kr. ne pa c. in kr., kakor določa nagodba z Avstrijo. Hudo so prijemali vladu, da ni skrbela, da bi Ogri bili bolje zastopani na razstavi v Parizu.

Vnajanje države.

Ko je umrl ruski minister notranjih zadev grot Tolstoi, nadejajo se vsi liberalni krogovi v Rusiji, da se približuje reakcijonarna doba koncu. Tolstega načrti o reorganizaciji zemstev v reakcijonarnem zmislu se najbrž ne bodo zvršili, ker se bode še težko v Rusiji našel mož ki bi tako odločno zagovarjal je pri carji. Seveda liberalni zapadnjaki še sedaj ne bodo dobili v Rusiji uprave v roko, ker car sam ni prijatelj liberalizma in se bode temu še na vse moč upiral. Pobjedonoscev, prokurator svete sinode, ki je tudi strogo konservativ, pa polagoma se utegnejo razmera tako premeniti, da se ne bode več ovirati razvoju institucij, ki so se uveli pod vladu pokojnega carja Aleksandra II.

Upati je, da bode nemški državni zbor vsprejel še v tem zasedanji zakon o zavarovanji delavcev. Nekaj časa je že kazalo, da se bode ta stvar moralna odložiti do jeseni, ker je mnogo narodnih liberalcev to želelo. Sedaj je pa baje večina še zagotovljena. Glasovali bodo za zakon vsi narodni liberalci, ker so se premisili oni, ki so želeli, da se stvar odloži do jeseni. Proti vladnej predlogi bodo res glasovali nekaj konservativcev, zato bodo pa mnogi člani katoliškega centra glasovali za njo. — Namestnik Hohenlohe je z državnim podtajnikom in skoro vsem deželnim odborom pohodil Metz. Na kolodvoru se ga vsprejeli mestni zastop in razna oblastva. V mesnej hiši so mu na čast priredili banket, pri katerem je namestnik pil na zdravje Alzacije in Lorene, kateri deželi so s krvjo zopet pridobili in združili za zmirom z Nemčijo. Kako je prebivalstvo kaj vsprejelo namestnika nič ne pove brzojav, najbrž jako bladno. Nič boljšega vsprejema nema pričakovati cesar, kadar pohodi to mesto.

Obravnava, ki se je v Monsu vršila proti 22 anarhistom je belgijskej vladi mnogo škodovala. Pokazalo se je, da so štirje zatoženci bili le vladni agenti in vohuni, posebno jednega je večkrat vsprejel ministerski predsednik. Zagovorniki so take stvari seveda dobro znali porabiti in so dokazovali, da je izgredre zakrivila vlada po svojih agentih.

V Peterburgu delajo se že velike priprave za v sprejem perzijskega šaha. Šah bodo potoval v velikem spremstvu. Mej drugim ga bodo spremiali veliki vizir Amin-sultán, predsednik državnega sveta Muhbirud-Davšé, naučni minister Madžub-Davla in obrednik Etmanus-Saltana. General-adjudant Popov in polkovnik grof Keller, ki sta od ruske strani odločena za častno službo šahu za njegovega bitvanja v Rusiji, perzijski poslanik v Peterburgu, Mahmud-han in poslaniški sovetnik Mirja-Rija-han so se ustavili v Peterburgu, da visocega gosta vsprejmo na meji. Slovesno bodo šaha vsprejeli v Tiflisu, Moskvi, in Peterburgu. V Peterburg pride šah 23. t. m. in ostane pet dni, potem bodo še ogle dal Varšavo in Vilno, na to pa odpotoval v zapadno Evropo. Pohodil bodo Berolin, London, Pariz, Dunaj, Beligrad, Bukurešt in Carigrad. V Parizu bodo zaradi razstave ostal cel mesec. Vse njegovo potovanje bodo trajalo pet mesecev.

Ciprijanci niso zadovoljni z angleško upravo. Poslali so v London deputacijo z nadškofom na čelu, da ministerstvu sporoči razne pritožbe. Pred vsem jih tlačijo veliki davki. Uprava je zapravljiva. Pod turško vladu je porabila na leto po 125.000 funtov, sedaj pa že po 200.000 funtov. Nujno treba zidati ceste in vodovode. Policija je v slabih rokah in se je zategadel število hudo delov stav pomnožilo.

Dopisi.

Z Dunaja 10. maja. [Izv. dop.] Slovenski klub na Dunaji imel je svoj osni letosni večer 4. t. m. Slovenci zbrali so se ta večer v tako obilnem številu, da je bila dokaj prostorna dvorana v restavraciji „Zur goldenen Kugel“ mnogo pretesna. Kot gostje bili so navzočni tudi trije štajerski Slovenci, gospodje dr. Rudolf, odvetnik iz Konjic, Žepič, ravnatelj posojilnice Konjiške, in Brumen, pristav v Slovenski Bistrici. Ta večer bil je kako zanimiv že radi govora g. dr. Murka, povrnvešega se iz Rusije, potem radi lepega petja kvarteta slovenskih velikošolcev Dunajskih, radi domače zabave in veselih zdravic in napitnic. Razen imenovanih treh rojakov s štajerskega obiskal je klub tudi Čeh, gosp. Hladek. Prepričani smo, da bodo vsi ti štirje gostje hrani najprijetniji spomin na slovenski klub Dunajski.

Gosp. dr. Murko pripovedoval je poldrugo uro o tem, kaj je doživel v Rusiji. Vendar dolgi ta govor ni utrudil nikakor poslušalcev, kajti gospod doktor zna pripovedovati zanimivo. Z živimi barvami naslikal nam je dve znameniti ruski mesti: Jaroslav in St. Peterburg, opisal na drobno dejanje in nehanje ondotnih prebivalcev, njih šege in navade. 19. avgusta 1887 odpeljal se je g. gospodnik s kurirnim vlakom z Dunaja naravnost v Jaroslav.

To je tako zanimivo mesto. Tla, na kajih stoji, priboril si je ruski narod v 12. stoletju. Jaroslav je pravo rusko mesto, podobno bolj veliki vasi, kako razprostrto, ni ga konca ni kraja. Hiše v njem so največ lesene, nekaj je tudi zidanih, in sicer kasarne, vladna poslopja, katera so pa tudi podobna kasarnam, in nekaj hiš bogatih kupeev. Jaroslav ima 40.000 prebivalcev in 80 cerkv. Vendar te neso tako prostorne in tudi v umetniškem oziru slabe. Lepa n. pr. je cerkev sv. Jovana, zidana v rusko-bizantinskem stilu, ima 18 kupol in še posebno kolokolnjo (zvonik) za zvono. Zvonovi se ne gibljejo, samo pritrkava se na nje. Isti čas bil je v Jaroslavu ravno arheologiski shod. Toda takov shod na Ruskem nema tega pomena kot pri nas. Razpravlja se tu pač o starodavnih predmetih, a govor se tudi o stvarih, ki se tičejo sedanosti, na pr. o naseljevanju židov, o podobah svetnikov, o zidanji, o umetnostih itd. — Teden dni mudil se je v Jaroslavu ter se odpotil potem v St. Peterburg. Ruske železnice so mnogo ceneje nego drugod. Rusi so pa tudi navajeni potovati po več dni. Kujo si v vagonu čaj, jedó arbuze (melone) in zobjejo solnčnica semena. Tam so tudi celo v 3 razredu spalni vagoni. Velikanski utis napravi pa Peterburg na človeka, kajti to je moderno mesto s širokimi ulicami s trotoari itd. Velikanske so vladne stavbe: senat, ministerstva, akademija naših (to je prav za prav malo mesto z raznimi učilišči, zbirkami in bibliotekami), dalje nove cerkve, kakor kazanski in izakovski sabor itd. Car Peter Veliki hotel je napraviti iz mesta severne Benetke. Po Nevi naj bi se vozili ljudje tamkaj, kajti se v Italijanskih po morju. — Krasno okolico ima tudi Peterburg, a vendar ni zdravo mesto. Na kraji mesta nahajajo se pa vendar le še lesene hiše. V Peterburgu zbrano je vse, kar predstavlja Rusijo: vse zbirke, mej kojimi zopet najkrašnja je „eremite“, to je zbirka slik, mnogo sponenikov, na pr. Petra, Nikolaja i. dr., mnogo mnogo velikih vrtov itd. — Za tem razpravlja gosp. govornik rusko administracijo in upravo ruskih vseučilišč, obširno opisuje svoje upisovanje na Peterburško vseučilišče. Mej drugimi omenja tudi, da mora vsak študent razen spričeval in drugih dokumentov prinesi na vseučilišče tudi tri fotografije. Univerzitetna ustava bila je prej dokaj svobodna, toda ravno takrat prišla je naredba, da sinovi kmetov ne smejo obiskovati srednjih šol. Zanimiv bil je dalje opis življenja ruskih vseučilišnikov in dijaških puntov, ki so se pričeli isto leto 22. novembra, in o katerih prinesel je vladni ruski list še le 5. decembra prvo poročilo.

Tu končal je g. dr. Murko. Živa in burna pohvala sledila je njegovemu govoru. V prihodnjem večeru nadaljeval bodo zopet svoj govor in nadejati se nam je zopet prijetnega užitka.

Sledilo je temu lepo domače petje. — Gosp. Pukl napil je došlim rojaku s Štajerskega. V njih imenu odzdravil je g. dr. Rudolf. — Dalje napil je gosp. Pukl velikodušni in preblagi gospoj Murnikovi, izborni pospeševaljici podpornega društva za slovenske velikošolce na Dunaji. Z naudušenimi besedami razpravljal je g. Pukl nje zasluge, nje neumorno delovanje v prid omenjenega društva. In ko je končal ustali so vsi navzočni ter ji skazali s tem svoje spoštovanje. — Gosp. Navratil napil je potem še dvema navzočnima gospodoma: Skedlu in Ciperlu, ki sta pri zadnjem vojaškem avancementu dospela na višo stopinjo. Gospod Skedl postal je pomorski pristav prvega reda in gosp. Ciperle nadporočnik. — Isto tako napil je g. Navratil gostu Čehu, g. Hladeku. Poslednji odgovarjajoč poudarjal je, da tako ljubega naroda ni še našel, kakor so Slovenci. Nemci sicer pravijo, da se Slovani ne razumijo mej seboj. A mi smo se razumeli in spominjali bodoemo se drug druga vedno z radostjo. Naj se izpolnijo Vašemu narodu vse želje, vse nadeje, in v to dvingam svojo čašo: Bog živi Vas Slovence!

Prihodnji večer bode 1. junija. Gosp. Murko nadaljeval bodo svoj govor: „Spomin na Rusijo.“

Domače stvari.

(Deželni predsednik baron Winkler) povrnil se je danes zjutraj z Dunaja.

(Deželozborske volitve v Istri na Goriškem) bodo v kmetskih občinah dne 25. junija; v mestih, trgih in obrtnih krajih, potem v obeh kupčijskih zbornicah v Rovinji in Gorici dne 28. junija; v veleposestvu dne 3. julija in

sicer v Poreči za volilni okraj mejne grofije Istre in Gorici za volilni okraj obstoječ iz političnih okrajev Gradiška, Cervinjan, Tržič in Kormin razen okrajin občin Devin, Dobrodob, Opačeselo, Biljana in Dolenja; dne 5. julija v Gorici za volilni okraj obstoječ iz mesta Gorice z njenim okolišem in iz političnih okrajev: okolica Goriška-Kanal-Ajdovščina, Tolmin-Bovec-Cerkno, Sežana Komen, potem iz poprej omenjenih okrajin občin.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredi jutri v nedeljo 12. t. m. zvečer ob 8. uri v vrtnih prostorih gostilne „Pri Počivavnik-u“ (prej pri Mihi) sv. Petra cesta „pevski večer“ z jako lepimi pevskimi točkami. Ustop prost. V mnogobrojno udeležbo vabi vse svoje člane in prijatelje petja in zabave sploh.

(Za učiteljske izpite) oglasili so se sledenči kandidati in kandidatine: 1. Za ljudske šole gospodje: Robert Ziegler, provizorični učitelj pri Sv. Jakobu na Savi; Josip Sedlak, provizorični učitelj v Kopaju; Ulrich Konjar, provizorični učitelj v Motniku; Feliks Malenšek, provizorični učitelj v Gorenjem Tuhinji; Fran Kozjak, provizorični učitelj v Borovnici; Toma Bitenc, provizorični učitelj v Št. Lamprehtu; Štefan Birk, pomožni učitelj iz Vrhopolja pri Moravčah; potem gospodine: Hermina Edlinger, provizorična učiteljica v Kreuthu pri Pliberku; sestra Metodija Kališek, učiteljica na privatni dekliški šoli v Celji; Ana Kočevar, provizorična učiteljica v Begunjah pri Rakeku; Pavlina Wöding, provizorična učiteljica v Velikih Laščah; Kornelija Suppautschitsch, provizorična podučiteljica na Gorenji Beli; Julija Pressl, podučiteljica v Podčetrtek; poslednja napravi dopolnilni izpit za slovenski učni jezik. 2. Za meščanske šole: Gospod Fran Zwirn, učitelj na Dunaji. 3. Za francoščino gospodine: Ana Wurstbauer, nemška pomožna učiteljica v zavodu Notre Dame de Sion v Trstu; Marija Tauzber, zasebnica v Ljubljani, in Marija Ana Souvan, zasebnica v Ljubljani.

(Katoliška družba v Ljubljani) priredi dne 22. julija romanje v Marijino Celje pod vodstvom društvenega predsednika prošta dr. Jarca. Romanje popelje se čez Gorenjsko in Koroško in bode stala vožna (tour et retour) iz Ljubljane do Schrambacha v I. razredu 21 gld., v II. razredu 16 gld. 22 kr., v III. razredu 10 gld. 50 kr. Vozni listi, veljavni 20 dnij, dobivajo se pri „katoliški družbi“, pri g. kanoniku Zamejci, v Katoliški bukvarni in pri mag. uradniku Erzinu v Krajini dolini štev. 7.

(„Popotnik“) ima v 9. štev. nastopno vsebino: Prvo zborovanje „Zaveze slov. učiteljskih društev v Ljubljani, dne 22. in 23. aprila 1889“.

Nekoliko črtic iz domače vzgoje v prostih Slovencib. (Ivan Stukelj.) — Čmerliji. — Marka Fabija Kvintiljana govorniški pouk. — V zadevi „zaveze slovenskih učiteljskih društev“. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Književna poročila. — Spremembe pri učiteljstvu.

(V načelstvo okrajne bolniške blagajnice za okolico Ljubljanske) so voljeni izmej gospodarjev: Anton Belec iz Št. Vida, (načelnik); Simon Juvan iz Št. Vida, in Fran Graul st. iz Gorenje Šiške; izmej delavcev: Janez Štefančič iz Vižmarjev (načelnika namestnik); Fran Graul ml. iz Gorenje Šiške; Matija Japel iz Št. Vida; Karol Bastolic iz Vižmarjev; Janez Ramovš iz Gorenjih Gameljnov in Janez Kristjančič z Glinic. V nadzorstvo izmej gospodarjev: Jakob Traun z Glinic in Janez Štefančič iz Vižmarjev; izmej delavcev: Janez Bajc iz Vižmarjev; Janez Božič iz Vižmarjev; Josip Mrak iz Spodnje Šiške in Janez Novak iz Vižmarjev. V razsodišče izmej gospodarjev: Ernest Ločniker z Viča in Janez Kratky iz Podgorje (načelnik); izmej delavcev; Fran Škarjovec iz Spodnje Šiške, Josip Schweiger iz Guncelj in Josip Omejec iz Vižmarjev.

(V Vrhniške okrajne bolniške blagajnice za okolico Ljubljanske) so voljeni izmej gospodarjev: Janez Tomšič iz Hriba (načelnik), Fran Malovašič iz Hriba in Kašpar Ogrin s stare Vrhniške; izmej delavcev: Jakob Šušteršič z Vrda, (načelnika namestnik); Frau Šušteršič z Vrda, Janez Železnik z Vrda. Janez Jerebec z Vrhniške, Toma Mihevc iz Dolja in Matevž Suhadolnik iz Hriba. V nadzorstvo izmej gospodarjev: Ludovik Železnik iz Borovnice in Fran Rihar iz Polhogega gradca; izmej delavcev: Anton Hrašovic iz Hriba, Janez Mrzlikar iz Hriba, Janez Debevec iz Bistre in Luka Medved iz Vrda. V razsodišče, izmej gospodarjev

Josip Bricel z Vrhnike (načelnik) in Matija Pečkaj iz Hriba; izmej delavcev: Lorenc Petkovšek iz Hriba, Anton Vihtelič iz Dolja in Fran Krašovič z Vrbnike.

— („Prostovoljno požarno brambo v Kranji“) nadzorovala sta dne 9. t. m. zastopnika „Zaveze kranjskih požarnih bramb“ gospoda Albin C. Achtschin in Henrik Gallé. Pri ogledovanji orodja in pri vaji, katero je napravila bramba v ta namen popoludan ob 5. uri, sta se gospoda kakor o dobrem stanju in štedenji gasilnega orodja, tako tudi o povoljni izurjenosti vseh članov jako pohvalno izrekla.

— (Opeharila) je slabo znana ženska takojšnjo mokarico, da jej je izročila hranilnično knjižnico za 800 gold., češ da bukvice le za nekaj časa zastavi in potem takoj vrne. Ko je mokarica zahtevala hranilnične bukvice nazaj, priznati je morala ženska, da je denar vzela iz hranilnice, bukvice pa tam pustila. Doma bil je seveda z možem velik ropot, a kaj pomaga, denarja le ni in kako malo upanja dobiti le osmino nazaj. Take so nekatere ženske!

(Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaji) prejelo je slednji čas sledeče doneske: Od svoje prve poverjenice blage gospe Marije Murnikove v Ljubljani 255 gld., in sicer 250 gld. kot čisti dohodek od nje v čitalnični dvorani Ljubljanski s pomočjo rodomljubnih dam in gospodov Ljubljanskih prirejenih dveh predstav in 5 gld. od Otona Detele, dež. odbornika v Ljubljani, ki je društvu pristopil kot podpornik. Pri poslednjem večeru slovenskega kluba na Dunaji so pristopili kot po-lporunci: g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah, s 5 gld., g. J. Šepic, posestnik in prvi narodni odbornik v Konjicah s 5 gld., g. Anton Brumen, c. kr. sodni pristav v Slov. Bistrici, s 5 gld., rodomljud Dunajski s 5 gld. iz Celja s 5 gld., dalje g. dr. Karl Schmidinger c. kr. notar Kamniku, z 10 gld., za prologe poslane slov. klubu od gospe Murnikove skupilo se je pri poslednjem večeru slov. klubu 5 gld. Iz Kranja pristopili so po g. Drukarji sledeči podporunci: gospod Fran Omersa, trgovec, posestnik in odbornik, s 5 gld., gospa Josipina Schiffrer, posestnica, s 5 gld., g. Eduard Globočnik, okrajni zdravnik, s 5 gld., dalje dobrotnica in 3 dobrotniki, skupaj s 5 gld. Iz Starega trga postal je g. Ivan Stritof, trgovec, 2 gld. Dva Dunajska rodomljudi plačala sta svoje mesečne doneske in sicer jeden za mare in april po 1 gld., drugi za marc, april in maj po 1 gold. — oba skupaj 5 gld. — Iskrena bodi hvala blagej gospe M. Murnikovi, vsem damam in gospodom Ljubljanskim, ki so sodelovali pri omenjenih dveh predstavah ter pripomogli, da se je za podporno društvo dosegel tako lep uspeh, presrčna zahvala vsem zgoraj imenovanim damam in gospodom, ki so blagovolili pristopiti kot podporniki in dobrotniki.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. maja. Danes po noči trčil je na severni železnici na postaji Pohl tovorni vlak s premogovim vlakom. Jedna osoba ubita, dva spremiščevalca vlaka teško ranjena, več voz poškodovanih. Promet se ni pretrgal.

Bern 10. maja. Francoska in Avstro-Ogerska oficijalno izjavili, da vsprejmeta zveznega sveta povabila k mejnarojni konferenci za varstvo delavcev.

Aden 10. maja. (Agenzia Stefani.) Drugo izvestje grofa Antonellija iz Gedema dne 25. marca potrjuje negušovo smrt vsled ran, dobljenih v bitki pri Metemehu. Dervisi so abisinski ostrog popolnoma razdejali. Menelik proglašil se je kraljem, vojska njegova je pa zasela deželo Vologalska. Menelikovo pismo kralju Umbertu naznanja negušovo smrt in poslednje dogodke ter izraža nado, da mu bode skoro možno odposlati abisinsko deputacijo v Rim.

Razne vesti.

* (Lepo volilo.) Nedavno v Pragi umrši milijonar in železnični podjetnik Šebek volil je v opori raznim dobrodelnim zavodom nad 100.000 gld.

* (Štrajk.) Iz Budimpešte se 9. t. m. javila: Na tukajšnjem tovornem kolodvoru ogerskih-državnih železnic ustavilo je 96 magacinskih delavcev svoje delo, ker jim zbog neugodnega zimskega prota neso nakazali in izplačali obljubljenih daril (premij.) Namesto štrajkovcev na novo vsprejeti delavci pričeli so popoludne delo.

* (Važna iznajdba.) V stavbnem obrtu so vremenu kljubujoče fasadne pleskarske barve — s tako barvo zgotovljeni predmet vidi se eleganten, kakor se vidi na hišah Ehrenbetzbergerja na Glavnem trgu, gospoda Vimmerja na promenadi, hotela Zaninger in več druži v Linci, katere so prevlečene z vremenu klubujočo barvo. Prevaka s to barvo ne odleuje, ter jev ne škoduje vreme, hud dež, ki razruši prevlako z apnom, jo naredi še vtrajnejšo, torej je posebno pripravna za na samem stoeča poslopja, katere so zavsem izpostavljene vremenskemu uplivu, kakor za cerkve, farovže itd. Odprala je sedaj neka neugodnost, ki je do zadnjega časa ovirala občno rabo teh barv. Poprej so se izdelovale te barve le v Monakovem in so se morale od tam dobivati, kar je bilo zamudno in drago. Tega več ni treba, ko je g. Ljudevit Christ v Linci spočnavaš izvrstno kakovost teh barv pridobil si patent za njih izdelavo za Avstro-Ogersko in v Linci napravil tovarno za izdelavo vremenu klubujočih fasadnih pleskarskih barv. Želimo, da bi ta izdelek povsod se udomačil in rabil in da bi se s tem podpirala tudi domača avstrijska obrtinja.

Napenjanje, krč v želodeci, vdigovanje, naveli krvi itd. so posledice motenega prebavljenja. Da se uredi, rabi se z najboljšim uspehom dobro znani dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi 205-III. Zalage v skoro vseh lekarnah.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Tu je:

10. maja.

Pri Maliči: Scholz iz Besztorzebanija. — Friedrich iz Lepe Šope. — Ziffer, Butschek iz Brna. — Kawan, Mayer, Böheim z Dunaja.

Pri Slonu: Jeglič iz Sinja. — Zubitsch iz Buduve. — pl. Schuldenfeld iz Kotora. — Maurer iz Ztočova. — Mallner iz Bleda. — Steinberger iz Lepsenja. — Schwarzkopf iz Trsta — Ga-pari iz Postojne. — Stern, Kaiser, Hausner z Dunaja. — Klopstock iz Brna. — Globočnik iz Kranja. — Trostler, Stagl z Dunaja.

Pri Avstrijskem cesarju: Kajdič iz Gradea.

Umrli so v Ljubljani:

10. maja: Jožef Goričnik, klučarjev sin, 14 mes., cesta na Rudolf. železnični št. 12, za plužnico. — Marija Darac, hišnega posestnika hči, 4 leta, Tržaška cesta št. 85, za božjastvo.

V deželnej bolnici:

10. maja: Anton Oražem gostač, 78 let, za slabljenjem.

Meteorologično poročilo.

D	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7	7. zjutraj	732.1 mm.	13.6°C	brevz.	megl.	
8	2. popol.	730.0 mm.	22.8°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
9	9. zvečer	729.1 mm.	17.2°C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 17.9°, za 4.9° nad normalom.

Dunajska borza

dn. 11 maja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 85.50	gld. 85.50
Srebrna renta	86.05	85.95
Zlata renta	110.10	110.15
5% marčna renta	100.95	100.95
Akcije narodne banke	901.00	903.00
Kreditne akcije	238.75	239.00
London	118.90	118.95
Srebro	—	—
Napol.	943 1/2	943 1/2
C. kr. cekini	5.64	5.64
Nemške marke	58.15	58.10
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	136 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 "	180 " 75 "
Ogerska zlata renta 4%	103 "	05 "
Ogerska papirna renta 5%	97 "	60 "
5% stajerske zemljšč. odvez. oblig.	104 "	75 "
Dunavske srečke 5%	100 gld.	125 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 "	50 "
Kreditne srečke	100 gld.	187 " 75 "
Rudolfove srečke	10 "	21 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	129 " 70 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	233 "	75 "

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
„GIESSSHÜBLER“
najdljite lužne
KISELINE**

najboljše zdravilne in osvejujoče pljače, ki se vedno dobro obnesla pri zeločenih in črevnih boleznih, pri bolezni ledic in mehurja in jo priporočajo najprije zdravnikti kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovovariških zdravljajih in zdravljenju po rabi teh toplic. (11-2)

Zahvala.

Dolžnost me veže izreči presrčno zahvalo za s tolikih strani skazano sočutje p-kojnej gospoj

MARIJI MILONE

mej njen dolgo bolezni, za mnogoštevilno spremstvo na poko, ališče ter za lepe pokojnici darovane vence.

V Ljubljani, dne 11. maja 1889.

(354) Josipina pl. Garzaroli.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

825-47

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolodin ter opravlja plombiranje in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne boleznine z usmrtenjem žive

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega čevljarskega mostu, I. nadstropje.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem z dnem 8. maja t. l. svojevoljno opustil na Glavnem trgu prodajalnico kruha ter se dobiva odsej

v pekarni na Starem trgu (Miličeva hiša) in v prodajalnici v Gospodskih ulicah št. 5 štirikrat na dan sveži

vsakovrstni kruh na vago in druge nasladne pekarije.

V mnogobrojnih obisk se ujedno priporoča

JAKOB ZALAZNIK,
pekovski mojster

344-2)

Proti ognju varne železne kasete,

ki se dajo z vijaki pritrdati, kakor tudi rabljene in nove, proti ognju varne

BLAGAJNICE

prodaja cenob

S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

Javna zahvala.

V Št. Valburgi pri Smledniku pogorela mi je hiša, za katero sem bil zavarovan pri

Riunione adriatica di Sicurtà

(Jadransko zavarovalno društvo)

v Trstu

in takoj mi je glavni zastopnik tega zavarovalnega društva za Kranjsko gospod trgovec I. PERDAN v Ljubljani, v moje popolno zadovoljstvo zavarovalno sveto izplačal, ob enem pa še obdaril iz zavarovalne blagajnice pridne gasilce s primerno svoto, za kar mu izrekam presrčno zahvalo.

Tudi mi je dolžnost, izreči zahvalo krajnemu zastopniku tega zavarovalnega društva gosp. Burgerju, županu v Hrašah, za njegovo točno posredovanje.

Jožef Graiser,
gostilničar v Št. Valburgi
pri Smledniku.

(253)

Dobra knjiga.

Navodi poslane knjige so sicer kratki in jedernati, pa kar nalači za praktično uporabo; ter so moji rodbini pri različnih boleznih izvrstno pomagali". — Tako in jednako glas se zahvale, ki dohajajo skoraj slednji dan Richter-jevi zalogi, ker se je knjiga s podobami „Der Krankenfreund“ razposlala. Kakor knjigi dodana izvestja srečno ozdravljenih dokazujojo, so ozdravili, če so se ravnali po tej knjigi, celo taki, ki so že bili izgubili vsako upanje. Knjiga, v kateri so zapisani uspehi skušen, zaslужuje resne pozornosti. Nikdo naj nikar ne zamudi po dopisnici pri Richter-jevi zalogi v Lipsiji ali v Novem Jorku, 320 Broadway, zahtevati 936. natis knjige „Der Krankenfreund“. Pošlje se brez troškov. (805-13)

**Vsakemu vremenu klubajoče
patentovane**

**Rudninske fasadne barve
LUDOVIKA CHRISTA**

Linc na D.

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši material za pleskanje poslopij, klubujejo vremenu in svetlobi, kažejo lep, miren ton finejših pečenikov in so rahle, katera lastnost se v zdravstvenem oziru ne more dovolj ceniti. — **Cenejši so kot oljnate barve.**
Zaboj za poskušnjo gld. 1.60.
Cenilnik, prospekt in spričevala zastonj in franko. (330—2)
**Zastopnik za Kranjsko:
F. P. Vidic & Co., Ljubljana.**

Natečaj.

Vsled naredbe visokega štirskega deželnega odbora v Gradcu z dne 25. aprila t. l., Pr. 4398, je razpisana

služba zdravnika

za Mozirsko sanitetno okrožje, s sedežem v trgu Mozirje, z letno plačo 800 gld.

Prošnje z dokazili zdravniške sposobnosti in znanja slovenskega jezika so uposlati **do 31. dne maja t. l.** visokemu štirskemu deželnemu odboru v Gradec.

Od okrajnega odbora v Gornjem gradu, dne 5. maja 1889.

(343—2) Okraja načelnik: Ant. Goričar.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134—11)

**Dra Retau-a
Sebeochrana.**

Češka izdaja po 80. nemškej izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njениh pokom se slednje leto na tisoče bolnih o teme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni trdki „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34^a in v vsakej knjigarni.

Brnsko sukno

za elegantne

pomladanske in poletne obleke

v odrezkih po 3·10 m, to je po 4 Dunajske vate vsak odrezek, kateri stane

gld. 4.80 iz fine

gld. 6.— iz finejše

gld. 7.75 iz jako fine

gld. 10.50 iz najfinejše

pristne ovčje volne.

Nadaljnje blago za ogretanje, s svilo pretkano grebenasto sukno, letni loden, blago za livreje, blago iz sukanca, ki se sme prati, fino in najfinejše črno sukno za salonske obleke i. t. d. i. t. d. razpoložljivo proti povzetju zneska kot rečna in solidna dobro znana (106—25)

zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF v BRNU.

Izjava: Vsak odrezek je 3·10 m dolg in 136 cm širok, torej zadostuje za celo moško obleko. Tudi se pošlje vsakega blaga toliko metrov, kolikor kdo želi. Jamči se, da se pošlje ravno tako blago, kakor se izbere uзорец.

Uzorec zastonj in franko.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI
je izšla knjiga:

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Maša 8^a, 357 strani. Cena 50 kr., pri pošti 55 kr.

**Zahvala, priporočilo
in preselitev.**

Zahvaljujoč se za doslej izkazano mi zaupanje, javljam čestitom gospodom naročnikom, da se preselem iz dosedanjega stanovanja v Slonovih ulicah št. 52

na Sv. Petra cesto št. 17.

Potrudil se budem vedno, ustrezati zahtevam gg. naročnikov.

Priporočam se z velespoštovanjem

**ALEKSIJ EKAR,
krojač.**

(340—3)

Letno grebenasto blago

jako elegantno in trajno za moške obleke v dvajset različnih barvah, katerim ne škoduje pranje, 60 cm široko,

I cela obleka 6 $\frac{1}{2}$ metra le gld. 3.

Jeden poskus zadostuje, da se preverite o izvrstni kakovosti tega blaga, ki se lahko pere.

Brnsko sukno

se razpoložja po čudovito nizkih cenah, in sicer:
te dobre baže:

3·10 m za obleko	gld. 3.50
3·10 " " boljšo obleko	5.—
3·10 " " "	6—
3·10 " " fino "	7.80
3·10 " " "	8.50
3·10 " " "	9.—
3·10 " " "	9.50
3·10 " " jako fino"obleko	10.50
3·10 " " "	12.50
3·10 " " "	14.—
3·10 " " za najfinejšo"obleko gld. 16—20	16—20

Najizvrstnejše Brnsko blago za suknje:

2·10 m za ogretč	gld. 6.30
2·10 " fini ogretč	8.40
2·10 " najfinejši ogretč	12.50
1 kos francoski pique-gilet	1.50
1 " " " (sport)	2.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke 3·25 m

za gld. 10 in več.

Pri naročbah uzorcev naj se pove, kake vrste se želje.

Karl Pechaczek.

Brno, Zelný trh 13.

Pošlje se le proti predpostiljavi zneska ali proti povzetju.

Uzorec zastonj in franko. (145—11)

Krojaške karte uzorcev nefrankovane.

Pivo v steklenicah

pripravno za zasobnike in krčmarje na deželi!

Eksportno pivo

in (2914)

lahko mizno pivo

priporoča

BIERMAYER

v Ljubljani.

Proti ognju varne blagajnice in kasete

po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane. Založnik vseh avstro-ugerskih železnic, poštinih branilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. veličastva z veliko zlato svinčjo za umetnost, znanost in industrijo. (3—24)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

Vožne karte in vožni listi

za Ameriko.

Kraljevo belgijski poštni parniki

„Red Star Line“ iz Antwerpema naravnost

v New York in Philadelphio.

Koncesionirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje kako rado:

koncesionirano zastopstvo
na Dunaji, IV., Weyringergasse 17:
Ludovik Wielich,

ali

Ivan Kosar, gostilničar pri Bavarskem dvoru v Ljubljani, P. Jaklitsch v Kočevju, Josip Strasser v Imonostu. (175—23)

Uzorci

na vse kraje franko!

Sukno po tovarniških

cenah, od najcenejše do najfinejše baže. Meter po 1 gld. in več do najfinejše baže za pomladno in letno potrebo. Odrezki se dajo ceneje nego kjerkoli drugod, in sicer:

(117—12)

Mtr. 3·10, za celo obleko	gld. 3.30
" 3·10, " " fino	5.50
" 3·10, " " jako fino	7.50
" 3·10, " " najfinejše gld. 9.50—14.—	
" 2·10, " cel ogretč	gld. 3.60
" 2·10, " " fino	5.—
" 2·10, " " jako fino	7.40
" 2·10, " " najfinejše	9.60

Črno sukno za salonske obleke po gld. 7.50 in več. Letno grebenasto suknje, ki se sme prati, po 3 gld. in več. Piquet-gilets po 50 kr. in več. Sukno vsake vrste ceneje kakor kjer koli pošilja

Zaloga c. kr. pr. tovarn za suknje in moderno blago

Morica Schwarca v Svitavi (Zwittau).

Gospodom krojačem knjige vzorcev pošilja frankovane.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218—20)

— Najnovejše leposlovno delo! —
NARODNA KNJIŽNICA.
 I. ZVEZEK.
POBRATIMI.
 Roman. — Spisal dr. J. Vršnjak.
 Elegantno vezan 1 gld. 20 kr.
 Dobiva se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani in v drugih knjigarnah.

Semena.
 Velikansko peso, nemško in domačo deteljo, raznovrstne trave in sočivja prodaja po najnižji ceni in zanesljivo kaljive
PETER LASSNIK
 v Ljubljani.
 Poštna naročila se proti poštnemu povzetju hitro razpošiljajo. (181—19)

Studenec, dne 30. dec. 1888.
 (Dolenjsko.)
 Vaša
esenca za želodec
 ozdravila me je po komaj tridnevni rabi prehlajenja želodčevega, mrzlice in glavobola. Tudi tek se je vrnil.
 Dolžnost mi je, zahvaliti se Vam za izvrstni učinek Vašega zdravilnega sredstva.
 Spoštovanjem
 Janez Gantar,
 nadučitelj.

••• Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani. •••
ANTON OBREZA
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,
 Tapecir in dekorater. Tapecir in dekorater.
 72—20) priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznano dobro in brezhibno, kar govorita priča moja razstava v Rudolfnumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnemu kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
 Vinske in sadne stiskalnice
 Grozdni mlini in sadni mlini
 Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, pluge itd.
 Priprave za sušenje sadja in zelenjave.
 Rezilnice za krmo v največji izberi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.
IG. HELLER,
 WIEN, Praterstrasse Nr. 78.
 Katalogi in vsakeršna pojasnila na zahtevanje zastonj in franko. (120-7)
 Prekupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se isčejo in dobro plačajo.

Najcenejši in najboljši vir za nakup je
zaloga blaga (157-11)

FILIP TICO, BRNO

Zelny trh 21 in Radna ulice 17.

Blago za ženske obleke

Najnovejše in najlegantnejše za po-mladino in letno sezono 100 cm. široko.
1 obleka = 10 metrov gld. 4.50.

Blago za ženske obleke

Najnovejše in najlegantnejše za po-mladino in letno sezono.
1 obleka = 14 metrov gld. 5.60.

Rumburški oksford
 (pristno-barvast) v najfinješih izdelavah.
1 kos 30 Dunaj. vatlov gld. 4.50.
najboljše baže . . . à gld. 6.50.

Francoski satine
 za žensko obleko (jamči se, da je pristne barve), v najnovejših uzorcih.
 Prve vrste. 1 obleka 10 m. gld. 4.50.
 Drugie vrste. 1 obleka 10 m. gld. 3.50.

Rumburško
tkalsko platno
 $\frac{3}{4}$ široko, posebno za moško perilo
 pripravno
1 kos 30 Dunaj. vatlov gld. 6.50.

Domače platno
 najboljše baže, kompletno 30 Dun. vatlov
1 kos $\frac{4}{4}$ gld. 4.50.
1 kos $\frac{5}{4}$ gld. 5.50.

ŠIFON
 jako dobre baže, posebno pripraven za moško, žensko in otročje perilo, 90 cm. širok, **1 kos 30 Dun. vatlov, vrste: à gld. 4.50, 5.50, 6.50, 7.50.**

Ženske srajce
 iz dobrega šifona ali močnega platna, s širokimi čipkami. Kompletna velikost
6 kosov gld. 3.75.

Jute zastor
 turški počrt, kompletno dolgosti
Prve baže gld. 3.50.
Druge baže gld. 2.50.

Garnitura iz jute
 sestoječa iz 2 posteljnih odelj in 1 prta, kompletno dolgosti v najlepših izdelavah
gld. 3.50, iz ripsa gld. 4.50.

Ostanek
 posobne preproge
 10 metrov dolg, močne baže
gld. 3.50.

Čisto volnen beige
 v vseh gladkih barvah ali progast, —
 100 cm. širok.
1 obleka = 10 metrov gld. 7.50.

Novote blaga, ki se smejo prati
 za moške obleke (garantovano, da se sme prati) gladko, progasto in križasto
 Cela moška obleka iz grebenastega blaga $\frac{6}{4}$ metrov **gld. 3.—**
 Cela moška obleka iz platna $\frac{6}{4}$ " 4.—
 Cela moška obleka iz najboljšega platna " 5.—

Uzoreci zastonj in franko. — Razposilja se po poštnem povzetju.

Otvorenje gostilnice.

Usojam si velečastitemu p. n. občinstvu ujedno javljati, da sem otvoril v nedeljo dne 5. maja 1889.

v novozidani hiši svoji — za novo vojašnico
gostilnico

ki je novemu času primerno oskrbljena. — Za **dobra okusna jedila** pri zmersnih cenah s točno postrežbo vred skrbni najbolje gosp. Josip Šinkovec kot gostilničar. — **Vino iz mojih kletij, pivo bratov Koslerjev.**

Za blagovoljni obisk prosi z velespoštovanjem

Josip Trinker,
 lastnik.

(336-3)

Tu se tudi dà v najem v jednem mesecu stanovanje s 3 sobami, kuhinjo, shrambo itd.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane **40 kr.**, po pošti **45 kr.**

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

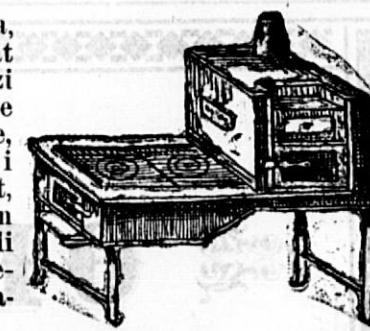
Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in eveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitit gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(103-13)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

RIMSKE TOPLICE

(štajerski Gastein),

otvorenje sezone dne 1. maja t. l.

na južni železnici (z brzovlakom z Dunaja v 8^{1/2}, iz Trsta v 6 urah), tako močne akrotatherme od 30—31° R., posebno upitvajo pri protinu, revmatizmu, živčnih bolezni, otrpenju, oslabljenju, ženskih bolezni, nerednem mesečnem čiščenju, zastarelih eksudatih, kroničnih katarih, boleznih v kosteh in členkih itd.

Masaža ali električno zdravljenje. Elegantne polne in separativne kopeli.

Priležna stanovanja. Izvrstna postrežba, krasna planinska pokrajina, obširni senčni sprehodi, vodovod z gorsko studenčino.

Kopalniški zdravnik: Gospod sanitetni svetnik in operater dr. H. Mayrhofer, ki ordinuje od polovice aprila do začetka maja na Dunaju, I., Krugerstrasse 13.

Obširni prospekti s tarifom dobé se zastonj in franko od **ravnateljstva Rimskih toplice** na Spodnjem Štajerskem.

Od 1. maja naprej obstajajo dnevni in zovlaki v Rimskih toplicah in se bodo od tega dne do 15. septembra izdajali **sezonski tour-in retour-listi** z 35, oziroma 45 dnevno veljavno po znižanih cenah.

Josip Paulin v Ljubljani,

Marijin trg št. 1,

glavni agent za potovanje,

priporoča vozne karte s polno garancijo za potovanje v

AMERIKO

z novim največjim in prvim nemškim **brzoparobrodom z dvojnim vijakom** (Schraube) „Hamburg-Amerikanske parobrodne družbe“ za jedino cesarsko nemško nepretirano poštno vožnjo iz Hamburga v Ameriko po **najnižji ceni** in z **izvrstno postrežbo**, s prosto, obilo in tečno hrano na parobrodu.

Brzovožnja od Hamburga do Amerike **8 dni**, od Ljubljane do Amerike **11 dni**, cena celi vožnji v III. razredu **gld. 81.—** (294—4)

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

Obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slab deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepično zdravilnih zelišč, skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bliveranju, telesnih in želodčnih bolezni, pri krvi v želodci, pri prenapolnjenju želoda z jedmi, zasljinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživilja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznano **judsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, na pročelju pa natisneno mojo zakonito varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“, Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Eras. Birschitz**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **U. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojini: **Fr. Baccaroli**, lekar. V Kranji: **K. Savnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar; **Ferd. Haika**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Chri-stoforelli**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **R. Kürner**, lekar; **G. B. Fontoni**, lekar.

■■■ Vse lekarne v Avstro-Ogrskej imajo zalogu tega zdravilnega balzama. ■■■

Tam se tudi dobti s na tisoče zahvalnih pisem priznano:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvi in pri zanohnicai, če se roko ali nogo zvije, pri morskej mrtvi kosti, zoper revmatične oteklince, kronično unetje v kolienih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpolokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratne oteklince.

Vse bule, oteklince in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (845—8)

SVARILLO! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirju tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlotoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani nagluhost, in po njem se dobti popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

VILJEM HIGERSPERGER

(334—3) priporoča svoje

iz najboljšega Kufsteinskega Portland-cementa narejene plošče za tlak za cerkev in uvozišča, kuhinje, vestibules, hodnike, trottoirs i. t. d. — Betonovanje, hlevne oprave, kanalni žlebovi, pissourne priprave, ograje za vodnjake in cementna strešna opeka po najnižji ceni. — Uzorčne plošče so na ogled v stavbni pisarni Graške ulice št. 86 v Celji.

Zaloga blaga

BERNHARD TICHO

Zeleny trh 18 BRNO v lastnej hiši

razpošilja po poštenu povzetju: (165—10)

Blago iz same volne

dvojno široko, najtrajnejše, za celo obliko, 10 metrov gld. 6.50.

Indijski Foule

pol volna, dvojno široko, za celo obliko, 10 metrov gld. 5.—.

Novost za ženske obleke

moderno progasto blago v vseh barvah, dvojno široko, 10 metrov gld. 8.—.

Črni Terno

saksonski fabrikat, dvojno široko, za celo obliko, 10 metrov gld. 4.50.

Križasto blago za obleko

60 cm. široko, najnovješji počrt, 10 metrov gld. 2.50.

Volnen Rips

v vseh barvah, — 60 cm. široko, 10 metrov gld. 3.80.

Trinitnik

najboljše baže, — 60 cm. širok, 10 metrov gld. 2.80.

Jaquard-blago

60 cm. široko, najnovješji počrt, 10 metrov gld. 3.80.

Francoski Voal

10 metrov, elegantna obleka za spreponde, ki se sme prati, gld. 3.—.

Moške srajce

lastni izdelek, bele ali barvaste, — 1 komad Ia. gld. 1.80, IIa. gld. 1.20.

Ženske srajce

iz šifona in platna, s fino vezinimo, 3 komadi gld. 2.50.

Ženske srajce

iz močnega platna, s finimi robeči, 6 komadov gld. 3.25.

Brnsko sukno

1 ostanek 3:10 metra, za celo moško obliko, gld. 3.75.

Modno sukno

3:10 metra, velefino, za celo moško obliko, gld. 8.—.

Letno grebenasto blago

ki se sme prati, 1 ostanek za celo moško obliko, 6:40 metrov dolg, gld. 3.—.

Domače platno

1 kos 30 vatlov 4/4 . . . gld. 4.— 0., 1 " 30 " 5/4 . . . " 5.20.

King-tkanina

boljše kot platno, 1 kos 5/4 široke, 30 vatlov, gld. 6.—.

ŠIFON

1 kos 30 vatlov, Ia . . . gld. 5.50, najboljše baže 6.50.

KANEVAS

1 kos 30 vatlov lila gld. 4.80,

1 " 30 " rudeč 5.20.

Prejnat kanevas

1 kos 30 vatlov, lila in rudeč . . . gld. 6.—.

OXSFORD

ki se sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.

Angleški oksford

najboljši in najbolj priporočljiv, 1 kos 30 vatlov gld. 6.50.

Garnitura iz ripsa

obstoječa iz ž posteljnih odelat in namiznega prta, s svilnenimi resami, gld. 4.—.

Garnitura iz jute

2 posteljni odelati in namizni prt z resami gld. 3.50.

Jute-zastor

turški uzorec, ves zastor stane gld. 2.80.

Ostanek holandskih posebnih preprog

10—12 metrov dolgi, 1 ostanek gld. 3.60.

Letna ogrinjača

konjske žebrale, najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. široka, gld. 1.50.

Ces. rumena fijakarska žebrelka

1 komad gld. 2.50.

Tovarniška zaloga suknar

Brnsko modno sukno

1 ostanek 3:10 metra, za celo moško obliko, gld. 5.50.

Sukno za ogretač

najfinješje baže, za celo ogretač, gld. 8.—.

Priložnost nakupiti si

Brnske ostanke suknar

1 ostanek za celo moško obliko, 3:10 metra, gld. 4.50.

Uzorci zastonj in franko.

Za dobro blago in točno pošiljatev se jamči.

Elegantno oskrbljene karte uzorcev s 400 počrti gospodom krojaškim mojstrom nefrankovano.

Naznalo in priporočilo.

Udano podpisani uljudno naznanjam slavnemu občinu, da sem odpril

prodajalnico z zlatnino

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah št. 3.

Priporočam se za kupovanje, naročevanje novih del in popravljanje zlatnine in srebrnine, ker po mnogoletnih skušnjah v tej stroki lahko zagotavljam vedno dobre, najhitreje in cene postrežbe.

Ludovik Černe,
351-1) zlatar.

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem

(104-13) priporoča

ANDREJA DRUŠKOVICA

trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarje in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strugulja, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

C. kr. priv.

kneza Auersperga železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217-16)

komerčnega litiga blaga, peči v velikih izberi, ognjišč in ognjiščnih delov, kotelj v vsakršnej obliki in velikosti itd. itd., litiga blaga za stavbe: stebrov, oprijemačev, svetilničnih stebrov pri prostih in opešanih, palic za okrižja, celih držališč, polževnih stopnic, strelščnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovalne, celih vodovalnih oprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in meček, pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozik itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škrpcev, itd., strojnih delov surovo litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in pavilijonov iz litiga in kovanega železa, mlinških priprav, papirnatih priprav, ovnov za vodne tavbe, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litiga železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijskih priprav: vratil, plošč za jermenja, čelnih in stožastih koles z lesennimi in železnnimi zobmi, stalnih, s tenskih in visičnih steljk, plošč za vrvi, konopec in žične vrv, itd., strojev vodostolnice, edvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litiga in kovanega železa, zagnih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih Tavoletti- in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalne z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palcah in ostaj iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNICKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zborna. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je tako elegantno, po najnovejšem uzorci in resno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnika v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoroden podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

J. Deller-jeva

Jedino razprodajo za Kranjsko ima
J. LININGER

v Ljubljani, Rimska cesta 9.

RADGONSKA

RAZPRODAJA!

V Zvezdi

v hiši

„Matica Slovenske“

RAZPRODAJA!

V Zvezdi

v hiši

„Matica Slovenske“

MARIJA DRENIK

razprodaja po znižani ceni

vezenine (stikarije), galanterijsko blago.

Ob jednem priporoča

(266-6)

volne, preje, vse snovi za šivanje in druga ročna dela, predtiskarijo in izdelovanje nogovic na stroj.

Pekarija v najem

oddala se v nekem trgu na Kranjskem.

Stoji poleg glavne ceste ter deluje že več let. — Natancenje pogoj zvedo se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (352-1)

F. n.

Uljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel

gostilno, Pri smreki'

v Šiški št. 88.

Točil bodem najizvrstnejša dalmatinska vina, črno po 24 kr. in izvrstno belo po 28 kr. liter; isto tako tudi prav dobro dolensko vino (cviček), istrska in hrvatska bela vina; točil bodem tudi sveže pivo.

Za mnogobrojni obisk se priporočam

s spoštovanjem

Giacomo Pigassi,

bivši gospodar gostilne v Šiški „Pri Dalmatinici“ (Anžoku).

Patentovane Strakosch-Boner-jeve

stroje za pranje in munge

priporoča (57-20)

ALEXANDER HERZOG

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.

Katalogi zastonj in franko.

Zobozdravnik Schweiger

(178-13) stanuje

hotel „Stadt Wien“, II. nadstropje štev. 23.

Ordinira od 1/2 10. do 1/2 1. zjutraj in od 2. do 5. ure popoludne.

Ob nedeljah in praznikih od 1/10. do 1. ure.

Bacherlin'

Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom,

upliva s čudovito silo ter prežene hitro in gotovo vse mrčese, da od njih ne ostane niti sledu.

Popolnem uniči stenice in bolhe.

Temeljito prežene šurke in njih zaledo iz kuhinj.

Prežene takoj mole.

Hitro nas osvobodi sitnih muh.

Varuje domače živali in rastline mrčesov in zaradi njih nastalih bolezni.

Popolnem prežene uši na glavi itd.

Pazi naj se dobro: Kar se v samem papirji prodaja, ni prava Zacherlova specijaliteta. (222-3)

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v glavnih zalogah: J. ZACHERL, Dunaj, I., Goldschmiedgasse 2.

Ljubljana:	Mihail Kastner. Jan. Luckmann. Viktor Schiffer. Peter Lassnuk. H. L. Wencel. Schüssnig & Weber. C. Karinger. Ivan Perdan. Josip Terdina. Ubald pl. Trnkóczy. J. Klauer. Jeglič & Leskovic. Anton Krisper. Ivan Fabian. A. Müller.	Krško:	Anton Jugovic. Fran Zesser. Kostanjevica: Alojzij Gatsch. Idrija: Fran Kos. Kranj: Frau Dolene. Lekarna pri Sv. Trojici. Vilj. Killer. Litija: Ivana Wakoniga na-sledulki. Tržič: Friderik Raitharek. Gor. Logatec: Peter Hladnik. Radovljica: A. Roblek. Rudolfov: Friderik Haumann. Zagorje: Dom. Rizzoli, lekar. Kamnik: J. Schink. Draga: Edmund Zangger. Crnomelj: P. S. Türk. Vrbnik: Andrej Lackner. A. Bučar.
Postojna:	Fran Kogej. Skofja Loka:	Karol Fabiani, lekar.	

Borovnica: Fran Verbič.

Kočevje: Fran Krenn.

Vel. Lašče: Ivan Justin.

najčistejša alkalična

Se ne sme zamenjati z

Radenjsko

kislino.

(209-16)

KISLINA.